

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 2 – 8 เมษายน 2565

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ระบุการทบทวนปริมาณโควตานำเข้าข้าว Minimum Access เป็นเรื่องยาก (2 เมษายน 2565)

เมื่อวันที่ 1 เมษายนที่ผ่านมา Mr. Genjiro KANEKO รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ญี่ปุ่น (MAFF) กล่าวในการแถลงข่าวหลังการประชุมคณะรัฐมนตรีว่า เป็นการยากที่จะมีการทบทวนปริมาณโควตานำเข้าข้าวตามข้อตกลง Minimum Access โดยระบุเพิ่มเติมว่า การลดปริมาณโควตาด้วยเหตุผลว่าความต้องการในประเทศลดลง จะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากโควตาดังกล่าวเป็น การกำหนดขึ้นตามข้อตกลงด้านการค้าระหว่างประเทศขององค์การการค้าโลก (WTO)

รัฐบาลญี่ปุ่นจัดการประมูลข้าวนำเข้า Minimum Access ทุกปี ตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (GATT) รอบอุรุกวัย (Uruguay Round) โดย Mr. KANEKO อธิบายเพิ่มเติมว่า ปริมาณดังกล่าวเป็นการกำหนดภายใต้ความเห็นชอบของประเทศสมาชิกซึ่งระบุให้มีการเปิดตลาดขั้นต่ำให้กับประเทศผู้ส่งออก

ทั้งนี้ ผลการประมูลข้าวนำเข้าตามข้อตกลง Minimum Access ประจำปีงบประมาณ 2564 (เมษายน 2564 - มีนาคม 2565) รวมผลการประมูลครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 31 มีนาคมที่ผ่านมา มีข้าวประมูลได้รวม 767,000 ตัน เต็มปริมาณตามโควตา ทั้งนี้ บางฝ่ายมองว่าปัจจุบันความต้องการข้าวของประเทศญี่ปุ่นลดลง การนำเข้าข้าวตามข้อตกลง Minimum Access เป็นภาระด้านงบประมาณ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นปรับลดภาษีนำเข้าตามข้อตกลงทางการค้าฯ ภายหลัง 1 เมษายน 2565 (2 เมษายน 2565)

ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ข้อตกลงทางการค้าญี่ปุ่น-สหรัฐอเมริกา และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจญี่ปุ่น-สหภาพยุโรป (Japan-EU EPA) เข้าสู่ปฏิทินใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายนที่ผ่านมา โดยมีการปรับลดภาษีนำเข้าเนื้อสัตว์ และขยายโควตาการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากนมและข้าวสาลี ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าราคา ณ ประเทศผู้ส่งออกและค่าขนส่งจะปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศยูเครน จะส่งผลให้การนำเข้าสินค้าเกษตรจากต่างประเทศจะไม่มีแนวโน้ม แต่หลายฝ่ายยังคงติดตามสถานการณ์การนำเข้าอย่างใกล้ชิด เนื่องจากมีการลดภาษีนำเข้าในหลายรายการ

ข้อตกลงทางการค้าฯ จะเข้าสู่ปฏิทินใหม่ในเดือนเมษายนของทุกปี โดยข้อตกลง CPTPP และ Japan-EU EPA เข้าสู่ปีที่ 5 และข้อตกลงทางการค้าญี่ปุ่น-สหรัฐฯ เข้าสู่ปีที่ 4 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2565 สินค้าเกษตรที่มีการปรับลดภาษีนำเข้าอย่างชัดเจน ได้แก่ เนื้อสุกร โดยปรับลดภาษีนำเข้า (Specific Rate Duty) สำหรับสินค้าที่มีราคาต่ำจากเดิมกิโลกรัมละ 125 เยน เหลือกิโลกรัมละ 70 เยน ทั้งนี้ ปัจจุบัน ผู้ประกอบการนำเข้าใช้วิธีนำเข้าสินค้าที่มีราคาสูงควบคู่ไปกับสินค้าที่มีราคาต่ำ (Combination Import) เพื่อลดภาระภาษีในการนำเข้า ทั้งนี้ ราคา ณ ประเทศผู้ส่งออกมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น จึงอาจไม่มีประโยชน์ในการนำเข้า อย่างไรก็ตาม บางฝ่ายมองว่าปริมาณนำเข้าสินค้าที่มีราคาต่ำเพื่อการแปรรูปจะมีแนวโน้มขยายตัว

นอกจากนี้ ญี่ปุ่นจะเริ่มใช้มาตรการ Safeguard สำหรับการนำเข้าเนื้อสุกร เนื่องจากมีการปรับลดภาษีนำเข้า Specific Rate Duty อย่างชัดเจน โดยจะมีผลเมื่อการนำเข้าเนื้อสุกรซึ่งมีมูลค่าต่อหน่วยไม่เกิน 399 เยนต่อกิโลกรัม มีปริมาณเท่ากับเพดานที่กำหนดไว้

ในส่วนของเนื้อโค ภาษีนำเข้าปรับลดเป็นร้อยละ 24.1 สำหรับข้อตกลง CPTPP และข้อตกลงทางการค้าญี่ปุ่น-สหรัฐฯ และร้อยละ 24.2 สำหรับ Japan-EU EPA สำหรับผลิตภัณฑ์จากนมซึ่งปริมาณสต็อกในประเทศ

มีแนวโน้มขยายตัว ก็จะมีการปรับเพิ่มปริมาณโควตาด้วยเช่นกัน โดยโควตาการนำเข้าซีสจากสหภาพยุโรป จะเพิ่มขึ้น 700 ตัน

ด้านข้าวนำเข้าจากออสเตรเลีย จะมีการปรับโควตาการประมูลเพิ่มขึ้นเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม คาดการณ์ว่าปริมาณประมูลได้จะอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากราคาข้าวที่ผลิตในประเทศมีแนวโน้มลดลง ประกอบกับประเทศออสเตรเลียประสบปัญหาภัยแล้ง ส่งผลให้ปริมาณประมูลข้าวได้ในปีงบประมาณ 2563 – 2564 คิดเป็นร้อยละ 10 ของปริมาณตามโควตา ในส่วนของข้าวสาลี จะมีการขยายโควตาการนำเข้าและปรับลดมาร์คออฟให้กับ 3 ประเทศผู้ส่งออก

อัตราราคาซีนาเข้าและโควตาตามข้อตกลง CP-TPP ข้อตกลงทางการค้าญี่ปุ่น-สหรัฐฯ และ Japan-EU EPA

รายการ		ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2565
ข้าว	โควตานำเข้า	6,240 ตัน	6,480 ตัน
ข้าวสาลี	โควตานำเข้า	สหรัฐฯ 132,000 ตัน	สหรัฐฯ 138,000 ตัน
		แคนาดา 47,000 ตัน	แคนาดา 49,000 ตัน
		ออสเตรเลีย 44,000 ตัน	ออสเตรเลีย 46,000 ตัน
เนื้อโค	อัตราราคาซีนาเข้า	ร้อยละ 25	ร้อยละ 24.1 (CPTPP, Japan-USA) ร้อยละ 24.2 (Japan-EU)
เนื้อสุกร	Specific Rate Duty (ภาษีตามปริมาณ)	125 เยนต่อกิโลกรัม	70 เยนต่อกิโลกรัม
	มูลค่าภาษีต่ำสุดสำหรับ Combination Import	7 เยนต่อกิโลกรัม (CPTPP, Japan-USA)	ประมาณ 6 เยนต่อกิโลกรัม
		8 เยนต่อกิโลกรัม (Japan-EU)	
เนยและนมผง พร่องมันเนย	โควตานำเข้าภาษีต่ำ (แปลงเป็นน้ำหนักดิบ)	66,000 ตัน (CPTPP)	68,000 ตัน
		14,143 ตัน (Japan-EU)	14,571 ตัน
ซีส (EU)	โควตานำเข้า	21,800 ตัน	22,500 ตัน
	อัตราราคาซีนาเข้า	ร้อยละ 16.8 - 30.0	ร้อยละ 15.4 - 27.5

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นพบสุนัขจิ้งจอกติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงในจังหวัด Hokkaido (5 เมษายน 2565)

เมื่อวันที่ 4 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงสิ่งแวดล้อมญี่ปุ่น แถลงตรวจพบซากสุนัขจิ้งจอก (Kitsune) ในเมือง Sapporo ติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ซึ่งนับเป็นกรณีแรกของประเทศญี่ปุ่นที่มีการตรวจพบโรค HPAI ในสัตว์ป่านอกเหนือจากสัตว์ปีก โดยภายหลังตรวจเก็บซากสุนัขจิ้งจอกตัวดังกล่าว เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2565 จึงได้ส่งตรวจ ณ มหาวิทยาลัย Hokkaido ซึ่งผลการตรวจสอบทางพันธุกรรมยืนยันเป็นไวรัสสายพันธุ์ H5

กระทรวงสิ่งแวดล้อมฯ ระบุว่า มีการตรวจพบสุนัขจิ้งจอกติดโรค HPAI หลายกรณีในต่างประเทศ ซึ่งคาดว่า สุนัขจิ้งจอกตัวดังกล่าวจะมีการกินสัตว์ปีกที่ติดโรคฯ เข้าไป ทั้งนี้ ยังไม่มีการรายงานว่ามีการแพร่ระบาดจากสุนัขจิ้งจอกด้วยกันเอง ด้านกระทรวงเกษตรสิ่งแวดล้อมฯ ระบุว่า โรค HPAI ไม่มีการติดต่อสู่คนจากการ

ใช้ชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม หากประชาชนมีการสัมผัสสิ่งปฏิภูลของสัตว์ปีกแล้ว ขอให้รีบล้างมือและบ้วนปากเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

สหภาพสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินมาตรการบรรเทาผลกระทบ ปัญหาการค้าวัสดุทางการเกษตรปรับตัวสูงขึ้น (6 เมษายน 2565)

เมื่อวันที่ 5 เมษายนที่ผ่านมา Mr. Toru NAKAYA ประธานสหภาพสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย (JA-Zenchu) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการด้านการเกษตรและป่าไม้ของพรรคเสรีประชาธิปไตย (LDP) โดยเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินมาตรการเร่งด่วนเพื่อบรรเทาผลกระทบราคาน้ำมันดิบและค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังได้หยิบยกประเด็นมาตรการแก้ไขปัญหาวัสดุทางการเกษตร เช่น ปุ๋ย ที่มีราคาสูงขึ้น

ในส่วนของวัสดุทางการเกษตร Mr. NAKAYA เรียกร้องให้ดำเนินมาตรการเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนการทำการเกษตรและการจัดหาวัสดุทางการเกษตร โดยระบุว่ามาตรการช่วยเหลือจากรัฐบาลเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากการกระจายแหล่งนำเข้าวัสดุทางการเกษตรส่งผลให้ต้นทุนด้านการขนส่งและการเก็บรักษาปรับตัวสูงขึ้น

นอกจากนี้ ยังหยิบยกประเด็นที่ว่าปุ๋ยทางการเกษตรไม่มีมาตรการช่วยเหลือด้านราคา ซึ่งต่างจากน้ำมันเชื้อเพลิงและอาหารสัตว์ จึงเรียกร้องให้มีมาตรการ Safety Net สำหรับปุ๋ย เพื่อลดภาระของเกษตรกร ขณะเดียวกัน ขอให้รัฐบาลจัดหางบประมาณที่เพียงพอสำหรับมาตรการ Safety Net สำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงและอาหารสัตว์เลี้ยงด้วยเช่นกัน

ขณะเดียวกัน Mr. NAKAYA ชี้ให้เห็นว่า ความมั่นคงทางด้านอาหารเป็นสิ่งสำคัญในอนาคต เนื่องจากคาดการณ์ว่าสถานการณ์ราคาวัสดุทางการเกษตรที่ปรับตัวสูงขึ้นจะมีความยืดเยื้อ ดังนั้น รัฐบาลจำเป็นต้องทบทวนและขยายขอบเขตของแผนพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท ให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน เช่น การกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและปศุสัตว์ที่ผลิตในประเทศญี่ปุ่น และการให้การสนับสนุนผู้ประกอบการที่หันมาใช้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศ นอกจากนี้ Mr. NAKAYA ยังเน้นย้ำว่า รัฐบาลจะต้องมีมาตรการสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรต่อไปได้ถึงแม้ว่าการปรับขึ้นราคาปุ๋ยในช่วงฤดูใบไม้ร่วงจะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ JA-Zenchu จะรวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อนำเสนอและทำงานร่วมกับรัฐบาลต่อไป

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นในเดือนกุมภาพันธ์ 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (6 เมษายน 2565)

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรเฉพาะสินค้าเกษตรขั้นต้นซึ่งไม่รวมถึงสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหารในเดือนกุมภาพันธ์ 2565 คิดเป็น 26,900 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ได้แก่ สตรอเบอร์รี่ และสินค้าปศุสัตว์

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2565 ญี่ปุ่นส่งออกสตรอเบอร์รี่มูลค่า 1,200 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และมูลค่าส่งออกสะสมในฤดูกาลนี้ (ธันวาคม 2564 – กุมภาพันธ์ 2565) คิดเป็น 3,300 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ด้านจังหวัด Tochigi ได้มีการส่งออกสตรอเบอร์รี่พันธุ์ Tochi-aika ซึ่งมีจุดเด่นด้านความหวาน ไปยังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และฮ่องกง โดยเจ้าหน้าที่จังหวัดฯ ให้ข้อมูลว่า สตรอเบอร์รี่พันธุ์ดังกล่าวมีความแข็งแรง ไม่ค่อยเกิดรอยขีดข่วนระหว่างการขนส่ง นอกจากนี้ ยังมีรสชาติดี จึงเป็นที่ต้องการของผู้ซื้อในประเทศปลายทาง

สำหรับเนื้อโคมีมูลค่าส่งออก 3,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 36 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา กัมพูชา และเวียดนามขยายตัว ขณะเดียวกัน นมและผลิตภัณฑ์จากนม มีมูลค่าส่งออก 2,600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 45 และไข่ไก่มีมูลค่าส่งออก 500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในส่วนของชาเขียวมีมูลค่าส่งออก 1,700 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากมีความต้องการนำไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตขนมและเครื่องดื่ม อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่สภาส่งเสริมการส่งออกชาเขียวระบุว่า อาจเป็นการเร่งนำเข้าเพื่อสะสมสต็อกในช่วงที่ได้รับผลกระทบจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารของญี่ปุ่นในเดือนกุมภาพันธ์ 2565

รายการ	มูลค่าการส่งออก (100 ล้านบาท)	เปรียบเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2564 (ร้อยละ)
สินค้าเกษตร (รวมผลิตภัณฑ์แปรรูป)	610	+10
- อาหารแปรรูป	341	+7
- สินค้าปศุสัตว์	86	+30
- ธัญพืช	44	+1
- ผักผลไม้	40	+5
- อื่นๆ	98	+8
สินค้าป่าไม้	50	+21
สินค้าประมง	241	+45
รวม	901	+18

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

คณะกรรมการด้านการเกษตรฯ วุฒิสภา เห็นชอบร่างกฎหมายส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตรฯ ฉบับแก้ไข (8 เมษายน 2565)

เมื่อวันที่ 7 เมษายนที่ผ่านมา คณะกรรมการด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมงของวุฒิสภา มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบร่างกฎหมายส่งเสริมการส่งออกสินค้าการเกษตรฯ ฉบับแก้ไข พร้อมทั้งข้อสังเกตว่าการส่งเสริมการส่งออกจะต้องช่วยเพิ่มรายได้เกษตรกร โดยเสนอให้มีการพิจารณาศึกษาผลกระทบของมาตรการส่งออกในปัจจุบันต่อรายได้ของเกษตรกร

สาระสำคัญของร่างกฎหมายฯ ฉบับดังกล่าว ได้แก่ การให้การรับรองและการให้การสนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นองค์กรของผู้ประกอบการตั้งแต่ต้นน้ำ (การผลิต) จนถึงปลายน้ำ (การส่งออก) เป็นรายสินค้าเพื่อแสวงหาตลาดส่งออกใหม่ ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ระบุให้มีการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งมีส่วนแบ่งในการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร สูงถึงร้อยละ 40 ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างพื้นฐานการบริหารจัดการขององค์กรเพื่อการส่งออก การเดินทางเจรจาเพื่อขอผ่อนปรนและยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้าที่สืบเนื่องจากอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ฯลฯ

Mr. Hiroyuki NAKAMURA รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) กล่าวในที่ประชุมคณะกรรมการฯ ว่า มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรฯ ในปัจจุบันคิดเป็นเพียงร้อยละ 2 ของมูลค่าการผลิตเท่านั้น การขยายตัวของการส่งออกยังคงส่งผลกระทบต่อรายได้เกษตรกรในวงจำกัด ทั้งนี้ จะพยายามให้การขยายตัวของการส่งออกสินค้าเกษตรส่งผลดีต่อรายได้ของเกษตรกรในเชิงประจักษ์มากขึ้น

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงโตเกียว